

De stap naar duurzaam tuinieren
STARTEN MET MOESTUIN DEEL 3
 door Guy De Kinder

Onderhoud- en teeltzorgen, teelttips.

Zaai enkel "gemakkelijke groenten" die je zelf graag eet!

Filmpje Tuinhier
 Klik op de link, om af te spelen en het geluid te testen!

Foto film bekijken (zonder geluid)

Email: gdekinder@gmail.com

1

OVERZICHT

DEEL I (1ste les)
 Grondvoorbereiding & vruchtwisseling (teeltschema). Gereedschap. Bemesten en bekaiken moestuin. Gemakkelijke en moeilijke teelten.

DEEL II (vorige les)
 Zaden, zaaien & zaai kalender
 Planten
 Combinatie- en tussenteelten. Voor- en nateelten.

DEEL III
 Stappenplannen.
 Nuttige tips per teelt
 Zaaien of planten deze maand
 Kleinfruit

2

Gemakkelijke teelten. (H)

Erg gemakkelijk:

- Amsoi (mosterdkool)
- Erwten en tuinbonen: zaai feb/maart
- Radijzen: zaai maart-mei of zaai in aug.
- Rucola/hotensla: zaai mrt.-aug.
- Struikbonen, staakbonen: zaai mei
- Courgette, pompoen: zaai 20 april en half juni
- Rode biet & choggia bieten: zaai mei-juli
- Nieuw-Zeelands spinazie: zaai mei
- (Sla: zaai april - augustus)
- Schorseneren: zaai april-mei
- Snijbiet/warmoes: zaai april - juli
- Stengeljulin: zaai: april - juni
- Suikerjof of groenlof: zaai of plant 20 juni-20 juli
- Suikermals: zaai mei
- Yacon en zoete aardappel: planten 20 mei

Doorlevende groenten:

- Aardbeien
- Aardpeer
- Asperge
- Rabarber

3

ZAAIKALENDER 1 (H)

QR code

4

ZAAIKALENDER 2 TIP! teeltkalender → moestuinwijzer pg 49

Zaai kalender (GDK, pdf)

5

Met welke groenten starten als beginner?

- TIP!** Start met plantgoed ipv zaden (uit. peulgewassen en wortelgewassen)
- Aardappelen:** plaagtolerante rassen
- Peulvruchten:** tuinbonen, erwten, struikbonen
- Koolsoorten:** radijs, boerenkool, palmkool, koolrabi
- Bladgroenten:** snijbiet, groenlof, snijsla, NZ spinazie
- Vruchtgroenten:** courgette, pompoen zaaien → **filmpje** (Angelo Dorny)
- Wortelgroenten:** rode biet, choggia biet, schorseneer

TIP! Richtlijnen voor de bemesting → Moestuinwijzer pg 15

6

Stappenplan van gazon of braak naar ...

- Maai gras of begroeiing zo kort mogelijk af
- Verwijder wortelknudden met een wortelsteker
TIP! Onkruidbeheersing
 → Moestuinwijzer pg 33
- Twee opties:
 - Zode voor de winter **onderspitten** en na de winter losmaken met klauw, mesthaak of cultivator. Fijn leggen met hark. **Les3p**
 - Bedeek de grond met karton (30 cm overlapping) + 5 cm hakselhout. Na enkele maanden kleine plantgaten maken. Aanvulgrond verbeteren met compost of bodemverbeteraar. In elk plantgat komt een voorgevoelke grote plant van courgette, pompoenen, tomaten. **Les3p**
- Start het 1ste jaar met hakvruchten zoals peulvruchten (tuinboon), koolgewassen (boerenkool), bladgewassen (snijbiet), vruchtgewassen (pompoenen).
 Zaai groenbemester zoals phacelia, snijrogge en Japanse haver.

7

Stappenplan teelt van aardappelen...

- Aardappelen, na teelt van wortelgewassen.
- In volle grond of in potten of in zakken
- Grond losmaken met **woelvork** of wel spitten
- Febr:** Voorkiemen plantgoed (1. eventueel warm 2. fris en lichtrijk)
- 20-40 g/m² kalium (patentkali, vinasakelium) oppervlakkig inwerken → rij bemesting!
- Vanaf 19 maart vroege aardappelen planten. Half april late rassen planten. 70 x 30 cm, 10 cm diep.
- Na opkomst 2-3 x aanaarden.
- Filmpje **aardappelen poten** (Angelo Dorny) 5'
- TIP! Spitten of niet spitten?** → Moestuinwijzer pg 24

8

Aardappel: Vroeg en plaagtolerant

- Voorkiemen:** vanaf half januari-februari (10-18°C)
- Planten:** 19 maart – april. Afstand 70 x 35 cm, diepte 5-10 cm.
- Oogsten:** 80-100 dagen na het planten.
- Plaagtolerant:** Vitabella *, Alouette (*, R), Bionica, Carolus, Triplo en Levante. Prijs is ca 5,5 €/kg. * = **Lekkerste smaak**
- Maat 28/40 → ca 30-40 knollen/kg.
- Gekeurd plantgoed bij o.a. **Vanderval (NL)**
- Tien tips voor primeuraardappelen: **groenteninfo**
- Filmpje poten** in zakken (Angelo Dorny)

9

Aardbeien 1

Planten:

- Rond half augustus (eenmaaldragers)
- In september (doordragers)
- Eventueel in maart-april → bloemen van doordragers verwijderen tot begin juni
- Op zwarte plastic. Perceel vruchtgewassen.
- Plantafstand: 60 (80) x 33 cm
- Op grond met voldoende "oude voeding".
- **Erg zoutgevoelig** → Let op met scheikundige meststoffen!
- Eventueel combinatie met knoflook (Planten mrt)

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

10

Amsoi (mosterdkool, bladkool)

- Zaaien **maart** → oktober
- Perceel koolgewassen
- Oogsten in maart, april, mei.
- Bloemen en zaden laten vormen → droogte en veel zon
- Volgende oogst van de nieuwe zaailingen 1 maand later.
- Weerstaat de winterkoude → snelgroeïende voorjaars- en najaarsgroente
- **Gebruik:** jonge blaadjes in sla, oudere bladeren in de wok met andere stooftgroenten.

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

11

Courgetteleef 1

Zaaien:

- In openlucht vanaf einde mei tot einde juni.
- **Bij voorkeur "voor zaaien"** in kleine 5 cm potten (of P9 pot) met zaai grond (20°C): **20 april**, einde mei en 22-30 juni. (Warme serre of binnenshuis). Na opkomst verpotten naar 1 liter pot met goede potgrond.
- Veel warmte en weinig water nodig bij de kieming!
- Zaaï afdekken met gaasplastic of vliesdoek (Bij lage RV zitten de zaadlobben bijeen)
- Indien de grond te nat of te koud is → geen kieming!
- **Beeldboek, een degelijk en praktisch moestuinboek: "Groente en Fruit Encyclopedie"**

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

12

Courgetteleef 2

Uitplanten:

- Op **humusrijke**, niet te natte grond
- Perceel vruchtgewassen
- Best op geperforeerde zwarte plastic (warm) met T-tape er onder)
- Geen vruchtafwisseling met komkommers of pompoenen.
- Vanaf half mei (vorstgevoelig!) tot 15 juli
- **Plantafstand** 1 x 1,2 (1,5) meter
- Voor een goede bestuiving minstens twee planten.
- Plantdiepte tot iets onder de kiemblaadjes.
- **Filmje zaaien courgette en pompoen** (Angelo Dorny)

Tip! Stel uw vragen via de chat!

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

13

Nog geen lid van Tuinhier?

KORTE PAUZE?

Word ook lid!

- Maandelijkske TuinMagazine
- Voordelen met lidkaart
- Inschrijven bij uw **lokale vereniging** of ...
- <http://www.tuinhier.be/nl/lid-woorden?>

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

14

Groenlof (suikerbrood) en roodlof 2

Zaaien of planten:

- In openlucht vanaf **21 juni tot 21 juli**.
- In goed aangezakte, licht vochtige grond.
- In rijen zaaien of planten (35 x 30 cm)
- Zaaïdiepte: 1 cm
- In twee of drie keer zaaien (= oogstspreading)
- Te vroege zaai (koude) → vroegtijdig opschieten. (Eventueel voorzaaien)
- Op perceel van bladgroenten.
- Niet te veel bemesten!
- Na opkomst uitdunnen en eventueel verplanten

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

15

Rucola (notensla)

Zaaien:

- In openlucht vanaf ½ februari (mrt.) tot september
- In rijen (op 15/20 cm) of breedwerpig zaaien
- Zaaïdiepte: ca 0,5 cm
- Bij hoge temperatuur: snellere bloei en minder fijne smaak
- Meerdere keren kleine hoeveelheid zaaien
- Op perceel van **koolsoorten** zaaien
- **Oogsten:**
- Drie tot vijf weken na het zaaien
- Enkel jonge bladeren. Ook bloemen zijn eetbaar.
- Meerdere keren oogsten
- Gezaaid in aug./sept. → oogsten tot het voorjaar (zachte winter)

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

16

Struikboontjes 1

Zaaien:

- Binnen voorzaaien in potten van 10-12 cm vanaf half april. (4 zaden per pot)
- In openlucht vanaf ½ mei tot begin juli
- **Goed opgewarmde, droge grond!**
- In rijen zaaien. (Rijafstand 40-50 cm). In de rij op 8 cm
- Zaaïdiepte: 3 tot 4 cm
- Meerdere keren kleine hoeveelheid zaaien
- Op perceel van **peulvruchten (Vlinderbloemigen)** zaaien. (Na de aardappelen of na de wortelgewassen)
- Geen stikstofmeststoffen!
- **Tip! Bemesting** → Moestuwinwijzer pg 15

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

17

Struikboontjes 2

Planten:

- Voorgezaaide planten in pot.
- Vanaf half mei
- Planten met minstens twee echte bladeren.
- Zaadlobben net boven de grond.
- Goed aandrukken en gieten.
- **Oogsten:**
- Ongeveer 1,5 tot 2 maand na het zaaien.
- Meerdere keren oogsten
- Jonge peulen oogsten.
- Gezaaid begin/half juli. → oogst september-oktober
- http://www.plantaardig.com/groenteninfo/boonen_leeft.htm

Guy De Kinder - www.hortivaal.be

tuin

18

Tuinbonen (lab-, paardenbonen) 1

- Zaaien in potjes januari → maart.
- Zaaidiepte 3-6 cm. [Filmpje](#)
- Zaaien in volle grond maart (of in oktober)
- Uitplanten pottelt in maart-april.
- Plantafstand: 15 (20) x 60 cm
- Beschermen tegen vogelvraat.
- Oogsten in juni (jonge peulen)
- Opletten voor bladluizen → vooral bij de late zaai (april - mei) → [lava- of basaltmeel](#)...
- Gedroogde zaden in de diepvries bewaren (bonenkever)
- [Groenteninfo](#) [Tip! Bemesting](#) → Moestuiniwijzer pg 15

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

19

Plaagtolerante (robuuste) tomaten

Stamvormen	Struikvormen
Primabella (rode kers/cocktail)	Defiant (F1)
Resibella (rode cocktail)	Galahad (F1)
Cocktail Crush (F1)	Mountain Merit (F1)
Crimson Crush (F1)	Zaden bestellen?
Damsel (F1)	Fruitlet.nl
Mount Magic (F1)	Bobbyseed.de
Mountain Rouge (F1)	Culinaris Saatgut.de
Clou, Sunviva (gele cocktail)	
Vivagrande (rode vlees)	
Zora (rode roma)	© Guy De Kinder

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

20

Appelwortel (yacon)

- Voorjaar:**
 - Overwintering (broedknollen): binnen
 - Scheuren en oppotten: In maart-april.
 - Standplaats: In openlucht vanaf 15 mei, zonnige plaats of half schaduw
 - Watergift: potkruit redelijk goed vochtig houden.
- Zomer:**
 - Watergift: bijna dagelijks. Bijmesten om de twee weken.
 - Snoei: niet snoeien → nadelig voor de eetknollen. Bladeren zijn te gebruiken voor thee en diervoeding
 - Belagers: slakken

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

21

Zoete aardappel (bataat)

- Moederknollen ingepot op 3 febr (Driëvans, Taining 65, Witte Ecohoeve)
- Moederknol op water (groentewinkel)
- Eerste stekken op 25 febr genomen. Na 7 dagen wortels. (Taining 65)
- Stekken van 4 maart met bescherming tegen verwerking.
- Uitplanten na half mei (35 x 75 cm). Oogsten rond half oktober.

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

22

Gemakkelijke kruiden

- Bieslook
- Basilicum
- Bloedzuring
- Salie (ook bijenplant)
- Lavas of Franse selder (= doorlevend)
- Munt (= doorlevend, kan weekeren)

Tip! Kruidtuin → Moestuiniwijzer pg 41

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

23

Eenjarige groenten in m² tuin (2)

VRIJCHTGEWASSEN	BLADGROENTEN	KOOLGEWASSEN	WORTELGEWASSEN
Aardbei (doordr.)	Eikenbladsla, rucola	Boerenkool	Bataat
Paprika, peper	Snijbiet	Broccoli, koolrabi	Rode biet
Komkommer	Groenlof	Struikboon	Chioggia biet
courgette	Peterselie	Basilicum	Tijm ofwel munt (pot)

- Nateelten:** tuinboon, groenlof, spruiten/rapen, groenbemester, prei, winterpostelein
- Tip!** Mintuinen (pottelt & m & tuin → moestuiniwijzer pg 43

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

24

ZAAIEN OF PLANTEN IN JANUARI

- ZAAIEN IN VOLLE GROND: tuinbonen (*Vicia faba*), spinazie, wortelen en rode bladmosterd (syn. amsoi).
- PLANTEN IN VOLLE GROND: tuinbonen.
- PLANTEN IN POTTEN EN PLANTENBAKKEN: veldsla, winterpostelein, lepelblad, rode bladmosterd en barbarakers/landkers
- ZAAIEN ONDER GLAS: tuinkers, veldsla, bladkool, raapstelen, rode bladmosterd, spinazie (scherpzadige-) en winterpostelein.
- PLANTEN ONDER GLAS: bloemkolen, plantajuin, snijsla, veldsla en winterpostelein.
- WARM VOORZAAIEN: peper, paprika, peterselie, zomerprei

Tip! Gebruik van de serre → Moestuiniwijzer pg 40

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

25

Kleinfruit in de moestuin

- Welke?
 - Aardbeien
 - Eenmaaldragers/juni dragers
 - Doordragers
 - Aan de noordzijde een hoge fruit haag van gele kornoelje, bramen en taybessen.
 - Aan de oostzijde een middelhoge haag van trosbessen en kruisbessen
- Waar aardbeien planten?
 - Mag op perceel van de vruchtgewassen
 - Max 2 jaar op dezelfde plaats.
 - Eventueel in plantenbakken en potten

Tip! Kleinfruit → Moestuiniwijzer blz 42

Tip! Stel uw vragen via de chat!

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

28

Vlaanderen welkom! Slot: Vragen?

- Groente en fruit Encyclopedie
- Website: www.houtwal.be en fruitabc.blogspot.be
- Nieuwsbrief downloaden en inschrijven.
- Sociale media: (Facebook, ...): [FB \(Fruitlefhelppers\)](#), [FB Tuinhier](#), [FB-Tuinhier Prov.O.V.I.](#) en [twitter](#)

Guy - gdekinder@gmail.com
Bedankt voor de aandacht!

Van Tuijnier - Moestuin Winkler 2 - 2020 Edit

29